

Növényápolási útmutató

Elhelyezés, fényigény

A fény meghatározza a növekedés irányát, a növény alakját, a virágzást, valamint a növény leveleinek színét. Világos helyen gyorsabban növekednek a növények, emiatt több, vizet, tápanyagot és meleget igényelnek. Sötét helyen épp ellenkezőleg.

Fényhiányos helyen, a növény a fény felé növekszik, megnyúlik, formája csúnya lesz. A téli fényhiányos időszakban érdemes a növényt forgatni, hogy ne egy irányba növekedjen.

Öntözés

A szobanövények vízigénye növényfajonként változó, azonban vannak általános érvényű szabályok.

1. Ha a növény lankadt, a cserép túlságosan könnyű, illetve ha a föld túlságosan világos, és kezd elválni a cserép falától, mindenképpen öntözni kell.
2. A növények többségét felülről kell öntözni, így a víz és a tápoldatban lévő tápanyagok egyenletesen oszlanak el. Ritkább esetben öntözünk alulról, ezek a növények nedvességre érzékeny szárral, levéllel vagy gumóval rendelkeznek. Az ámpolna növények, a kiszáradt növények alámerítéssel öntözhetők.
3. Az öntözéshez lágy, kéz meleg vizet használjunk.
4. Ha a csapvíz kemény, akkor használat előtt lágyítani kell.
5. Érdemes egy éjszakára állni, hagyni a csapvizet. Ennek hatására leülepszik a mész, a klór elpárolog belőle.
6. Világos, napos helyen, és száraz meleg levegőjű helyiségben tartott növényeket gyakrabban kell öntözni. Szintén gyakori öntözést igényelnek a különösen vízigényes fajok, az agyagedényben tartott növények, valamint a nagylevelű és dús szobanövények.
7. Kevésbé világos, párás hűvösebb levegőjű helyiségben tartott növények ritkábban kapjanak vizet. Az alacsony vízigényű, valamint műanyagcserépben lévő növényekre szintén ez vonatkozik.
8. A növekedési időszakban ne túl gyakran, ugyanakkor a földet teljesen átnedvesítő vízmennyiséggel öntözzük. Ha túlságosan kevés vizet használunk, akkor csak a föld felszíne lesz nedves, a cserép belsejében lévő finom gyökerek viszont nem kapnak elég vizet.

9. Csökkentsük az öntözővíz mennyiségét ősszel és télen.

10. Mindig öntsük ki, a virágtartóban és az alátétben összegyűlt felesleges vizet.

Párásítás

A szobák, irodák páratartalma általában kielégítő a szobanövények számára, a fűtési szezonban azonban szárazabbá válik a levegő, mint az ideális lenne. Ez ellen, párologtatással, a növény vízzel való permetezésével védekezhetünk.

Tápoldatozás

A növény növekedéséhez, pótolnunk kell, azt a tápanyagmennyiséget, amit nem tud felvenni a földből. A tápanyagok közül, a nitrogén, a foszfor, a kálium és a magnézium a legfontosabb.

A virágzást elősegítő trágyákban nagyobb mennyiségben kerül foszfor és kálium, míg a növekedést serkentőkben a nitrogén hangsúlyosabb.

Tápanyag utánpótláshoz használhatunk földbe dugható tápanyag-rudacsákat, valamint folyékony tápoldatokat, az öntözővízbe keverve.

Mindig tartsuk be az adagolási útmutatót, inkább készítsünk higabb keveréket, mint töményt.

Metszés

A téli időszakot leszámítva bármikor metszhetünk, de a legjobb időpont a tavasz. Fontos, hogy éles, tiszta szerszámmal dolgozzunk és amennyire csak lehetséges, ne hagyjunk csonkot a levelek, elágazások felett.

A metszéshez mindenképpen húzzunk kesztyűt (igaz ez az egyéb tevékenységekre is, mint például az átültetés, vagy növényvédelem), mert egyes növények nedve, irritáló, ragacsos, esetenként mérgező. Érdemes a növény alatt leteríteni a padlót.

A fikuszok esetében egy ágat vagy töböt vágjunk le vagy egy levélnél metsszük el. Lentről felfelé haladjunk, egy kényelmes sávban. Ha ezzel végeztünk forgassuk meg a növényt, vagy részletenként haladjunk körbe.

Szobai futóka és kúszó filodendron esetében a felkopaszodott szárat az utolsó levélig nyugodtan visszavághatjuk.

Dracéna és sugárárália esetében a megfásodott részen gyakorlatilag bárhol elvághatjuk a növényt, ott ki fog hajtani.

Növényápolási útmutató

Szobanövények felkészítése a télre, téli gondozás

A tél kezdete előtt, ha nagyon szükséges végezzük el az utolsó átültetéseket, metszéseket. Portalanítsuk a növényeket (erre az év egyéb időszakában is figyeljünk oda).

Télen kevesebb öntözésre van szüksége a növénynek, a tápoldatozást pedig el kell hagyni. A fényhiány miatt, rendszeresen forgassuk a növényt, hogy ne egy irányba növekedjen csak. A fűtés miatt nagyon száraz a levegő, emiatt célszerű párasítani.

Gondozási hibák tünetei

Sárguló levelek: nitrogén hiány, túllöntözés, kevés fény, túl hideg vagy meleg.

Bebarnult levélszélek: alacsony páratartalom, alul vagy túllöntözés, rossz szerkezetű, tápanyagban szegény föld.

Besodródott levelek: alacsony páratartalom, alulöntözés, sérült gyökérzet.

Kifakult levelek, klorózis: vashiány, kemény öntözővíz.

Barnuló levélcúcsok: alacsony páratartalom, kiszáradt föld.

Ezüst színű levélfoltok: erős napfény okozta levélégés, tripsz.

Világosabb levélfoltok: túl meleg, vagy hideg öntözővíz, vízcsepp okozta napégés, hirtelen hőmérsékletváltozás.

Megoldások:

Alacsony páratartalom → párasítás

Alul vagy túllöntözés → növény igényeinek megfelelő öntözés

Elhasználódott, tápanyagszegény föld → átültetés, tápoldatozás

Kártevők

Levéltetű

Tünetei: ragadós levelek, deformált levelek,

Okozója: huzat, alacsony páratartalom

Kezelés: szappanos víz, csalánkivonat, rovarölő szerek

Viaszos pajzstetű/Pajzstetű

Tünetei: torzult növényi részek, vattaszerű pamacsok a leveleken/ Pajzstetű → félgömböszerű kártevők a levélen

Okozója: alacsony páratartalom

Kezelés: a kártevők eltávolítása (pl. szappanos oldat) rovarölő szerek, levélfényesítő spray, a növény áthelyezése világosabb, hűvösebb helyre

Tripsz

Tünetei: szivogatás nyomai, a fonákon barna foltok

Okozója: alacsony páratartalom

Kezelés: rovarölő szer, lemosás langyos vízzel

Takácsatka

Tünetei: szivogatás nyomai a levélen, pókháló-szerű szövedék

Okozója: száraz és túl meleg levegő

Kezelés: párasítás, langyos vizes lemosás, atkák elleni szerek

Fonálféreg

Tünetei: a levél erei által határolt üvegszerű, majd bebarnuló foltok

Kezelés: a levél szárazon tartása

Üvegházi molytetű

Tünetei: apró fehér rovarok a levelek fonákán

Kezelés: növények lemosása, rovarölő szerek

Gombás, vírusos, baktériumos betegségek

A gombás betegségek kezelése során, először a fertőzött növényi részeket kell eltávolítani, ezután érdemes gombaölő szert használni.

Lisztharmat

Tünetei: levelek színén és fonákján fehéres, vagy piszkos barna púderszerű bevonat

Peronoszpóra

Tünetei: fehér vagy piszkos barna színű púderes bevonat, csak a levél fonákon jelenik meg

Szürkepenész

Tünetei: virágon, száron és levélen megjelenő barnásszürke bevonat

Okai: nedves és hűvös levegő, magas páratartalom

Kezelés: távolítsuk el a fertőzött részeket, változtassunk a növény körülményein

Rozsdagomba

Tünetei: a levelek felszínén világos foltok, fonákján pedig rozsdaszínű koncentrikus spóratelepek

Korompenész (kártevők terjesztik!)

Tünetei: feketés színű, szennyes bevonat a levélen

Nedves rothadás (buzogányvirág, ciklámen, kála)

Tünetei: rothadás először a szártőnél, később pedig az egész növényen

Mozaikvírus (flamingóvirág, orchidea, gloxinia)

Tünetei: világos és sötétzöld foltok

A betegségeknek és a kártevőknek egyaránt kedvez, ha a növényen száraz levelek, szárdarabok vannak, ezért ezeket fontos rendszeresen eltávolítani! A fertőzött növényt helyezzük karanténba!